SISÄLLYSLUETTELO

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta esityslista 18.11.2026

Esityslistan kansilehti 1
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus 2
2 Työjärjestyksen hyväksyminen 3
3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen 4
4 Uuden jäsenen esittäminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasian neuvottelukuntaan 5
- Pöytäkirjanote KH 5.10.2026 6
- Pöytäkirjanote Aluehallitus 8.9.2026 8
5 Turvallisuusohjelma 2026-2029 12
- Turvallisuusohjelma (29.9.2026) 13
6 Lasten oikeuksien viikon puheenvuoro 35
7 Kaupungin toimialojen, yhdistysten ja poliisin ajankohtaiset asiat 36
8 Tiedoksi merkittävät asiat 37
9 Muut asiat 38

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokous

Aika 18.11.2026 klo 17
Paikka Vantaan kaupungintalo, kaupunginhallituksen huone (Tikkurila, Asematie 7, 01300)

Kutsutut

Jäsenet		**Varajäsenet**	
Kaboi-Mattila Ruth, puheenjohtaja		Tidenberg Heikki	
Pessi Ellen, varapuheenjohtaja		Mandalios Cristos	
Thakur Sunil		Elech Refka	
Kangasniemi Mila		Ollila Matias	
Ziaulhag Momeni		Isomäki Hellu	
Gharajeh Daghi Leila		Purmonen Sari	
Matti Virkkunen		Terhi Salminen	
Hilpinen Sanni		Ay Abdurrahim	
Kyllönen Taru		Tanke Aba Samson	
Karadag Nejdet		Forsang Georgiana	
Elo Ilpo		Keikko Anna	
Meliksetyan Marine		Mika Malin	
Yhdistysten edustajat			
Varsinaiset edustajat		**Varaedustajat**	
Vrapi Alba /Autokton ry		Adam Musse / Askel kohti tulevaa (Ask ry)	
Hamdon Burhan / Hakunilan kansainvälinen yhdistys ry		Vasavada Krutarth / Gujarati Samaj ry	
Sjöholm Johanna / Nicehearts ry		Manai Aicha / Phoenix ry/Start up Refugees	
Egeh Farah Mubarik / Sahan-seura ry		Suleiman Yahya / Dreamchasers ry	
Tchistiakova Svetlana / Vantaan Venäläinen Klubi ry		Kentta Tiina / Vantaan Monimaa ry	
Kaupunginhallituksen edustajat			
Demiri Funda		Karinen Ville	
Nuorisovaltuuston edustajat			
Amoah Vida		Obeng Amoako Esther	
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan edustajat			
Raasakka Anne, elinikäisen oppimisen johtaja		Kettunen Kaisa, lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden päällikkö	
Kasvatuksen ja oppimisen toimialan edustajat			
Maarianvaara Hannaleena, kieli- ja kulttuuritietoisuuden erityisasiantuntija		Granholm Soile, varhaiskasvatuksen asiantuntija	
Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan edustajat			
Kohonen Pekko, asiakkuuspäällikkö /työllisyys ja kotoutuminen /		Lindén Suvi, asiakkuuspäällikkö / työllisyys ja kotoutuminen	
Lautiola Hannele, monikulttuurisuusasiain päällikkö/ työllisyys ja kotoutuminen		Lindén Suvi, asiakkuuspäällikkö / työllisyys ja kotoutuminen	
Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen edustajat			
Salonen Jari, Toimeentulotuen ja kotoutumista tukevien palvelujen tehtäväaluepäällikkö			
Itä-Uudenmaan poliisin edustajat			
Holappa Kaisamaria, rikoskomisario		Martikainen Tanja, vanhempi konstaapeli	
Muut kutsutut			
Lehtoruusu Mari, pöytäkirjanpitäjä			
Rusama Hannu			

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuntalain 58.2 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Esteellisyydet…

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 18.11.2026

Esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 Työjärjestyksen hyväksyminen

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 18.11.2026

Esitys:
Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 **Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen**

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 18.11.2026

Esitys:
Tarkastetaan ja hyväksytään edellisen kokouksen (30.9.2026) pöytäkirja.

4 Uuden jäsenen esittäminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasian neuvottelukuntaan

VD/4874/00.02.03.00/2026

AA, ML

Vantaan kaupungin hallitus päätti 5.10.2026 (§ 12) Eron myöntämisestä Samuli Lahtiselle monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittamisesta.

Kaupungin hallitus päätti:
a) myöntää Samuli Lahtiselle ero monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja b) valita Mika Malin monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksen päätti 8.9.2026 (§ 175) eron myöntämisestä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsenelle Samuli Lahtiselle

Aluehallitus päätti:
1. vahvistaa Samuli Lahtisen eronpyynnön Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsenyydestä;
2. ja pyytää Vantaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa esittämään keskuudestaan uuden jäsenen hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan.

Monikulttuurisuusasian neuvottelukunta 18.11.2026

Päätösesitys:
Päätetään valita ja esittää aluehallitukselle nimettäväksi uusi monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan edustaja hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan valtuustokaudelle 2025–2029.

Liitteet:
- Pöytäkirjanote Kaupunginhallitus 5.10.2026
- Pöytäkirjanote Aluehallitus 8.9.2026

Lisätiedot:
Mari Lehtoruusu,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaa

Eron myöntäminen Samuli Lahtiselle monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen /PT

VD/5418/00.00.01.01/2025

PT/JK

Samuli Lahtinen on 15.9.2026 saapuneella viestillään pyytänyt eroa monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä.

Hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta on Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielin.

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toimintasäännön mukaan kaupunginhallitus valitsee neuvottelukunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet kahden vuoden toimikaudeksi. Kaupunginhallitus nimeää neuvottelukuntaan 6–12 luottamushenkilöä ja heille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Kaupunginhallitus on päätöksellään KH 11.8.2025 § 11 ja 21.9.2026 § 7 valinnut monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan seuraavat henkilöt:

Varsinainen jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Ruth Kaboi-Mattila, puheenjohtaja	Heikki Tidenberg
Ellen Pessi, varapuheenjohtaja (KH 21.9.2026 § 7)	Christos Mandalios
Sunil Thakur	Refka Elech
Leila Gharajeh Daghi	Sari Purmonen
Nejdet Karadag	Georgiana Forsang
Taru Kyllönen	Samson Tanke Aba
Ziaulhag Momeni	Hellu Isomäki
Matti Virkkunen (KH 21.9.2026 § 7)	Terhi Salminen
Marine Meliksetyan	Samuli Lahtinen
Mila Kangasniemi	Matias Ollila
Ilpo Elo	Anna Keikko
Sanni Hilpinen	Abdurrahim Ay

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 12

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) myöntää Samuli Lahtiselle ero monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja

b) toimittaa monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025-2027.

Päätös:
Päätettiin

a) myöntää Samuli Lahtiselle ero monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja
b) valita Mika Malin monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025-2027.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Varsinainen jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Ruth Kaboi-Mattila, puheenjohtaja	Heikki Tidenberg
Ellen Pessi, varapuheenjohtaja (KH 21.9.2026 § 7)	Christos Mandalios
Sunil Thakur	Refka Elech
Leila Gharajeh Daghi	Sari Purmonen
Nejdet Karadag	Georgiana Forsang
Taru Kyllönen	Samson Tanke Aba
Ziaulhag Momeni	Hellu Isomäki
Matti Virkkunen (KH 21.9.2026 § 7)	Terhi Salminen
Marine Meliksetyan	Mika Malin (KH 5.10.2026 § 12)
Mila Kangasniemi	Matias Ollila
Ilpo Elo	Anna Keikko
Sanni Hilpinen	Abdurrahim Ay

Täytäntöönpano: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

§ 175

Luottamushenkilön eronpyyntö - monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsen Samuli Lahtinen

VAKEDno-2026-4490

Asian valmistelija: hallinnon asiantuntija Paulina Åhlgren

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsen Samuli Lahtinen on toimittanut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 28.8.2026 eroanomuksen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsenyydestä. Lahtinen on ilmoittanut muuttavansa pois Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 22 §:n mukaan aluehallitus asettaa monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan. Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.6.2025 § 179 asettaa hyvinvointialueelle monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan valtuustokaudelle 2025–2029 sekä vahvisti hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsenmääräksi 9 jäsentä.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallitus on päättänyt pyytää 17.6.2025 § 179 Vantaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa esittämään keskuudestaan 6 edustajaa hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan sekä Keravan monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa esittämään keskuudestaan 3 edustajaa hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan. Aluehallitus päätti myös, että Vantaan ja Keravan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnat ovat keskenään yhteydessä huolehtien siitä, että hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokoonpanossa toteutuu aluevaalien tulos.

Aluehallitus on kokouksissaan 23.9.2025 § 222 ja 28.4.2026 § 96 päättänyt:

Nimetä Vantaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnasta hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan kuusi henkilöä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet seuraavasti:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Matias Ollila, SDP	Momeni Ziaulhag, SDP
Refka Elech, SDP	Mila Kangasniemi, SDP
Ellen Pessi, KOK	Xhemail Jashanica, KOK
Christos Mandalios, KOK	Leila Gharajeh Daghi, KOK
Nejdet Karadag, KESK	Georgiana Forsang, KESK
Samuli Lahtinen, VAS	Marine Meliksetyan, VAS

Sekä Keravan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnasta hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan kolme henkilöä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet seuraavasti:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Ville Hoikkala, SDP	Surender Singh, SDP
Krista Lomas, VIHR	Eeva Anundi, VIHR
Juha Kautto, PS	Tarmo Rahkonen, PS

Jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet on valittu kaksivuotiskaudelle 2025–2027, koska Vantaan ja Keravan kaupunkien monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntien jäsenet nimetään kaksi kertaa valtuustokausittain kaksivuotiskausille.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. vahvistaa Samuli Lahtisen eronpyynnön Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsenyydestä; ja
2. pyytää Vantaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa esittämään keskuudestaan uuden jäsenen hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (https://vakehyva.cloudnc.fi) 15.9.2026 klo 12.00 lähtien.

Tiedoksianto asianosaiselle
Annettu tiedoksi sähköisesti 15.9.2026.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§175

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Laki hyvinvointialueesta 141 §)

5 Turvallisuusohjelma 2026-2029

VD/4874/00.02.03.00/2026

HR, ML

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 19.10.2026 (§ 7) Vantaalle turvallisuusohjelman vuosille 2026–2029. Se on yksi kaupungin kuudesta strategisesta muutosohjelmasta ja toimii kaupunkistrategian keskeisenä toimeenpanovälineenä vuosina 2026–2029. Turvallisuusohjelma määrittelee kaupungin tavoitteet, tavoitellun muutoksen ja painopisteet turvallisuuden edistämisessä.

Ohjelmatyön strategisena tavoitteena on etsiä ratkaisuja kaupungin kriittisimpiin havaittuihin turvallisuuskysymyksiin. Turvallisuusohjelman kohderyhmät ovat rakentuneet aikaisemman turvallisuussuunnitelman sekä tietopohjaisen kohdentamisen kautta. Toimenpiteitä ja ratkaisuja etsitään niin kaupungin oman työn kuin sidosryhmien ja verkostotyön kautta.

Turvallisuusohjelman kohderyhmät ja tavoitellut keskeisimmät muutokset ovat

- Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemus vahvistuu ja näköalattomuus vähenee.
- Asukkaat kokevat kaupunkitilan turvallisena. Mielikuva Vantaasta turvallisena paikkana paranee.
- Henkilöstön turvallisuuskokemus ja valmiudet toimia palveluiden häiriötilanteissa paranee.

Ohjelmajohtaja Hannu Rusama esittelee turvallisuusohjelman.

Monikulttuurisuusasian neuvottelukunta 18.11.2026

Päätösesitys:
Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu

Liitteet:
-Vantaan turvallisuusohjelma 2026–2029

Lisätiedot:
Ohjelmajohtaja Hannu Rusama, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Turvallisuusohjelma

Ohjelmapohja

Vantaa

STRATEGINEN OHJELMA

Sisällysluettelo

1. Strategisen ohjelman perustiedot 4

2. Tiivistelmä 5

3. Ohjelman tavoiteltu muutos 6

3.1. Lähestymistavan muutos turvallisuushaasteisiin 6

3.2. Turvallisuuspolku muutoksen viitekehyksenä 7

3.1. Muutoksen kohderyhmät 8

3.3. Muutoksen menestystekijät 10

4. Ohjelman tavoitteet 13

4.1. Muutoksen osa-alue 1: Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemuksen ja tulevaisuudenuskon vahvistaminen 13

4.2. Muutoksen osa-alue 2: Asukkaille turvallinen, toimiva ja viihtyisä kaupunkitila 15

4.3. Muutoksen osa-alue 3: Palveluiden ja henkilöstön turvallisuuden ja valmiuksien kehittäminen 17

5. Strateginen yhteys ja rajaus 19

5.1. Kytkentä kaupunkistrategiaan 19

5.2. Vaikuttavuus 19

5.3. Ohjelman rajaus ja suhteet muihin ohjelmiin 20

5.4. Ohjelma osana strategista muutosta 21

6. Tilannekuva ja tietopohja 22

6.1. Tilannekuvan ja tietopohjan päivitys 22

6.2. Avainindikaattorit 22

Julkaisija
Vantaan kaupunki
pvm 04/2026
Yhteyshenkilö tarvittaessa tai toimialatieto/yksikkö
Ohjelmajohtaja Hannu Rusama

1. Strategisen ohjelman perustiedot

Ohjelman nimi: Turvallisuusohjelma
Strategiakausi: 2026-2029
Ohjelman omistajat: Tiina Harju-Kukkula, Mari Kalmari
Ohjelmajohtaja: Hannu Rusama
Ohjausryhmä: Tiina Harju-Kukkula, Mari Kalmari, Leena Rusanen, Jarno Köykkä, Jussi Perämäki, Tiina Kulju-Palo, Susanna Issakainen, Markus Hammarström
Neuvonantajaryhmä: Ari Evwaraye (Effekt Fund), Emilia Hämäläinen (THL), Antti Kivijärvi (Nuorisotutkimusseura), Saija Benjamin (Helsingin yliopisto), Johanna Sergejeff (Jyväskylän yliopisto), Johanna Siikaluoma (Myyrmanni, Citycon)
Lisäksi rakennamme yhdessä Nordic Safe Citiesin kanssa pohjoismaisten kaupunkien verkostoa segregaation ja turvallisuuden teemoissa.
Versio ja päiväys: 27.4.2026

2. Tiivistelmä

Vantaan turvallisuusohjelma 2026–2029 on strateginen muutosohjelma, joka vastaa kaupungin keskeisimpiin ja voimistuneisiin turvallisuushaasteisiin kokonaisvaltaisella, tietoon perustuvalla ja laajaan yhteistyöhön nojaavalla lähestymistavalla. Ohjelman taustalla ovat viime vuosina korostuneet turvallisuuteen liittyvät huolet, kuten lasten ja nuorten lisääntyneet turvattomuuden kokemukset, nuorisorikollisuuden kehityskulut, tietyissä paikoissa näkyvät kaupunkitilan turvattomuuden ilmiöt sekä palveluissa ja henkilöstön työssä esiintyvät häiriötilanteet. Nämä ilmiöt vaikuttavat kaupunkilaisten arkeen ja ovat samalla heikentäneet mielikuvaa Vantaasta turvallisena kaupunkina, mikä heijastuu kaupungin vetovoimaan ja luottamukseen.

Ohjelman tavoitteena on vahvistaa sekä koettua turvallisuutta että vähentää todettujen turvallisuuspoikkeamien määrää sekä edistää myönteistä ja kestävää kehitystä erityisesti niissä ilmiöissä ja kohderyhmissä, joissa riskit ja haitalliset vaikutukset kasaantuvat. Turvallisuusohjelma kokoaa kaupungin keinot yhteen ja kohdistaa ne turvallisuuskysymyksiin, joissa vaikutukset ovat merkittävimmät. Turvallisuutta tarkastellaan kolmesta toisiaan täydentävästä näkökulmasta: lasten ja nuorten, asukkaiden ja kaupunkitilan sekä palveluiden ja henkilöstön turvallisuudesta.

Ohjelma ei pyri kattamaan kaikkea turvallisuutta eikä korvaa kaupungin lakisääteistä turvallisuus- tai valmiussuunnittelua, vaan täydentää niitä kohdennetulla muutosotteella. Keskiössä ovat ennaltaehkäisy, vaikuttavien ratkaisujen kehittäminen, tiedolla johtaminen ja tiivis yhteistyö. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin turvallisuushaasteisiin, joiden ratkaiseminen edellyttää kumppanuuksia kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Turvallisuutta vahvistetaan yhteistyössä kaupungin, hyvinvointialueen ja poliisin kanssa.

Ohjelma tukee Vantaan kaupunkistrategian toteutumista sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä, luottamusta ja turvallisuutta sekä arjessa että pitkällä aikavälillä.

3. Ohjelman tavoiteltu muutos

3.1. Lähestymistavan muutos turvallisuushaasteisiin

Ohjelmalla tavoitellaan ymmärrystä, osaamista, kumppanuuksia ja toimenpiteitä kaupungin keskeisimpiin turvallisuushaasteisiin. Onnistumisessa keskeistä on myös keskeisimpien sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö ja samaan tavoitteeseen pyrkiminen. Keskeisimpiä sidosryhmiä jo toimivallankin perusteella ovat sekä poliisi että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Turvallisuuskysymysten syvempi ymmärrys ja erilaiset vaikuttimet on ensisijaisia, jotta löydetään toimivimmat ja tehokkaimmat toimenpiteet niiden ratkomiseen.

Ennaltaehkäisyn ja pysyvän hyvinvoinnin rakentamisessa ja sitä kautta turvallisuushaasteiden ennaltaehkäisyssä keskeistä on systeeminen lähestymistapa ja eri toimintojen ja toimialojen liittyminen toisiinsa. Pistemäisissä turvallisuushaasteissa varsin yksityiskohtaiset pistemäiset ratkaisut taas voivat joskus olla parhaimpia. Ohjelmassa pyritään tarkastelemaan näitä molempia tasoja ja tunnistamaan milloin mikäkin ratkaisu on tehokkain.

Turvallisuusohjelman kohteena ovat turvallisuuskysymyksen kannalta akuuteimmat ja muutosta tarvitsevat kysymykset, joihin se keskittyy kehittämällä olemassa olevaa, tutkimalla uusia mahdollisia ratkaisuita ja kokeilemalla innovaatioita.

Ohjelmalla tavoitellaan konkreettista muutosta siihen, miten Vantaan kaupunki ymmärtää, johtaa ja toteuttaa turvallisuustyötä. Ohjelmatyön

kautta siirrytään hajanaisista ja reaktiivisista toimista yhteiseen, tietoon perustuvaan ja ennakoivaan turvallisuuden johtamiseen, joka keskittyy kaupungin kriittisimpiin ilmiöihin. Turvallisuus nähdään kokonaisuutena, jossa todetut turvallisuuspoikkeamat ja koettu turvallisuus, kaupunkitilan laatu, yhteisöllisyys ja luottamus kietoutuvat yhteen. Ratkaisut rakennetaan poikkihallinnollisesti ja kumppanuuksissa kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Ohjelma kirkastaa turvallisuuden muutoskohteet, erityisesti lasten ja nuorten arjen, turvattomat paikalliset kaupunkitilat sekä palveluiden ja henkilöstön häiriötilanteet ja ohjaa kaupungin toimintaa kohdennettuihin, vaikuttaviin ja seurattaviin toimenpiteisiin, jotka vahvistavat turvallisuuden kokemusta ja kestävää myönteistä kehitystä pitkällä aikavälillä. Ohjelma luo strategista kehystä turvallisuuskokonaisuudesta ja tuo näkyviin kaupungin roolin, sekä toimialojen kytkeytymisen samaan kysymykseen ja samaan tavoitteeseen.

3.2. Turvallisuuspolku muutoksen viitekehyksenä

Turvallisuuspolku	Näkökulmat ja kohderyhmät		
	Lapset ja nuoret	Asukkaat ja kaupunkitila	Palvelut ja henkilöstö
Turvallisuus paranee	Nuorisorikollisuus vähenee	Kaupunkitilan rikollisuus vähenee	Palveluiden keskeytykset häiriötilanteiden takia vähenevät
Julkinen tila rauhoittuu ja ilmapiiri paranee	Häiriökäyttäytyminen vähenee	Häiriökäyttäytyminen ja koettu häirintä vähenee	Häiriötilanteiden määrä palveluissa vähenee
Luottamus ja turvallisuuden tunne vahvistuvat	Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne paranee	Kaupunkitilan viihtyisyys ja koettu turvallisuus paranee	Henkilöstön turvallisuuden tunne paranee

Turvallisuusohjelmassa turvallisuutta tutkitaan kolmella eri tasolla kolmen eri kohderyhmän näkökulmasta. Turvallisuuspolku kuvaa turvallisuuskysymystä kovan turvallisuuden, sosiaalisen ilmapiirin ja luottamuksen näkökulmasta. Turvallisuus nähdään perusedellytyksenä lasten ja nuorten kasvulle, oppimiselle ja kaupungin myönteiselle kehitykselle. Polku rakentuu kolmiportaisesti: niin sanotusta kovasta turvallisuudesta arjen julkisen tilan laatuun ja tunnelmaan ja edelleen luottamuksen ja yhteisöllisyyden vahvistumiseen.

Ylin taso keskittyy rikollisuuden ja vakavien häiriöiden vähentämiseen tietoon perustuvalla turvallisuustyöllä ja moniviranomaisyhteistyöllä. Kun perusrakenne on kunnossa, painopiste siirtyy julkisen tilan rauhoittamiseen, siisteyteen, valaistukseen ja positiiviseen käyttöön. Elävä katutaso, kulttuuri ja tapahtumat tukevat myönteistä ilmapiiriä ja vähentävät turvattomuuden kokemusta. Polun rakenne hahmottaa turvallisuuden eri tasoja.

Kestävä turvallisuus syntyy kuitenkin ennen kaikkea luottamuksesta – naapureihin, viranomaisiin ja omaan asuinympäristöön. Asukkaiden osallisuus, yhteisölliset kohtaamispaikat ja avoin viestintä vahvistavat sosiaalista kontrollia ja ehkäisevät häiriöiden uusiutumista. Turvallisuuspolku kytkeytyy tiiviisti Myönteisen aluekehityksen ohjelman tulevaisuuden ja asumisen polkuihin: työllisyys, koulutus ja toimiva ympäristö tukevat suoraan turvallisuuden kokemusta.

Turvallisuuspolku kuvaa kaupunkiturvallisuuden eri tasoja. Ylimpänä on ns. kova turvallisuus ja erityisesti rikollisuus ja alimmalle tasolle taas liittyy ennen kaikkea koetun turvallisuuden tunteeseen vaikuttavia kysymyksiä. Turvallisuusohjelmassa polkua tutkitaan kohderyhmittäin. Turvallisuuspoluissa ja niihin liittyvissä toimenpiteissä tunnistetaan asukkaiden moninaisuus ja huomioidaan eri ihmisryhmien, kuten ikäihmisten ja vammaisten, tarpeet ja näkökulmat. Turvallisuuden perustana tunnistetaan myös riittävä toimeentulo, mahdollisuus koulutukseen, työhön, harrastuksiin sekä toimivien hyvinvointipalveluiden saavutettavuus.

3.1. Muutoksen kohderyhmät

Lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten näkökulmasta turvallisuuspolun tasot kulkevat nuorisorikollisuudesta turvattomuuden kokemuksiin. Kaupunkitilan osalta ohjelmassa tunnistetaan paikkoja, jotka lapset ja nuoret kokevat

turvattomiksi, ja niihin laaditaan korjaus- ja kehittämissuunnitelmat. Lasten ja nuorten kohdalla myös sosiaalisen median turvallisuuskysymykset korostuvat. Sosiaalinen media on myös hyvä nähdä eräänlaisena kaupunkitilana.

Turvallisuusohjelman lasten ja nuorten tavoitteisiin kytkeytyvät strategiset tavoitteet:

- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta

Asukkaat ja kaupunkitila

Turvallisuusohjelma lähestyy yhteiskunnallisia negatiivisia ilmiöitä, kuten esimerkiksi rasismi, vihapuhe, polarisaatio, radikalisoitumisen riski ja demokratian heikentyminen niiden seurauksien torjunnasta ja riskien pienentämisestä käsin. Turvallisuusohjelman tarkastelussa on siis esimerkiksi rasismiin kytkeytyvä väkivalta ja radikalisoitumisen riski. Ohjelmassa on selkeä yhtymäkohta kotoutumisen ohjelmaan, mutta rajaus menee siinä, että turvallisuusohjelmassa nämä ilmiöt otetaan tarkasteluun turvallisuusuhista käsin ja kotoutumisen ohjelmassa taas esimerkiksi edistetään hyviä väestösuhteita. Myös turvallisuusohjelman kautta kaupunki sitoutuu aktiivisesti ehkäisemään rasismia, syrjintää ja viharikoksia sekä vahvistamaan yhdenvertaisuutta kaikissa palveluissaan.

Erityisesti asukkaat ja kaupunkitila kokonaisuus kytkeytyy vahvasti myös myönteisen aluekehityksen ohjelmaan. Alueellinen tarkastelu kaupunkitilan ja asukkaiden osalta on keskeistä, koska syyt eivät välttämättä ole ollenkaan samat, jos esimerkiksi koettu turvallisuus lähtee laskuun.

Turvallisuusohjelman asukkaiden ja kaupunkitilan tavoitteisiin kytkeytyvät strategiset tavoitteet:

- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta
- Pysäytämme alueellisen eriytymisen
- Varmistamme kotoutumisen
- Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa

Palvelut ja henkilöstö

Palveluiden ja henkilöstön osa-alue keskittyy palveluiden häiriötilanteisiin sekä henkilöstön turvallisuuden tunteeseen eri toimintaympäristöissä. Tarkastelu tehdään palvelutuotannon näkökulmasta: tavoitteena on varmistaa, että palvelut pysyvät toimintakykyisinä turvallisuuspoikkeamista huolimatta. Osa-alue ei arvioi yksittäisiä turvallisuustoimenpiteitä, vaan palveluiden jatkuvuutta ja henkilöstön resilienssiä turvallisuus- ja häiriötilanteissa.

Turvallisuusohjelman palveluiden ja henkilöstön osa-alueeseen kytkeytyvät strategiset tavoitteet:

- Parannamme turvallisuutta
- Vaikutamme inhimillisesti työssämme
- Vahvistamme kykyämme uudistua ja ratkaista

3.3. Muutoksen menestystekijät

Turvallisuusohjelman toteuttaminen edellyttää systemaattista, pitkäjänteistä ja poikkihallinnollista muutostyötä. Turvallisuushaasteet ovat luonteeltaan monisyisiä: ne kytkeytyvät sosiaalisiin ilmiöihin, kaupunkitilan käyttöön, palvelujärjestelmän toimivuuteen, yksilöiden kokemuksiin sekä luottamukseen instituutioita kohtaan. Siksi turvallisuuden vahvistaminen ei voi perustua yksittäisiin toimenpiteisiin tai lyhytaikaisiin reaktioihin, vaan kokonaisvaltaiseen muutokseen siinä, miten turvallisuutta ymmärretään, johdetaan ja rakennetaan.

Ohjelmassa turvallisuustyö nähdään sekä rakenteellisena että kokemuksellisena kysymyksenä. Todetut turvallisuuspoikkeamat ja koettu turvallisuus kehittyvät rinnakkain, ja molempiin on vaikutettava samanaikaisesti. Muutoksen toteuttaminen perustuu siihen, että kaupunki tunnistaa kriittisimmät turvallisuusilmiöt, kohdentaa voimavaransa vaikuttavimpiin kohtiin ja toimii tiiviissä yhteistyössä keskeisten kumppaneiden kanssa.

Turvallisuusohjelman muutos rakentuu useista toisiaan vahvistavista osa-alueista, jotka yhdessä muodostavat ohjelman toimeenpanon perustan. Turvallisuusohjelman onnistuminen perustuu tunnistettuihin menestystekijöihin, jotka ohjaavat sekä strategista ajattelua että käytännön toimeenpanoa:

Tieto ja tilannekuva

Ajantasainen ja yhteisesti jaettu tilannekuva on turvallisuustyön perusedellytys. Tietoa ei kerätä vain raportointia varten, vaan sitä käytetään aktiivisesti päätöksenteossa, toimenpiteiden kohdentamisessa ja muutoksen seurannassa.

Poikkihallinnollinen ja poikkisektorinen yhteistyö

Turvallisuushaasteet ylittävät hallinnolliset rajat. Ohjelman toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupungin toimialojen välillä sekä kumppanuuksia poliisin, hyvinvointialueen, järjestöjen, tutkimuslaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteena on yhteinen ymmärrys ilmiöistä ja toisiaan tukevat toimenpiteet. Erityiseksi onnistumistekijäksi muodostuu sellaisten turvallisuuskysymysten kumppanuudet, joissa vahvin toimivalta on jollain toisella organisaatiolla. Tällaisia kysymyksiä ovat esimerkiksi päihteidenkäyttöön liittyvät kysymykset sekä nuorisorikollisuus. Moniin turvallisuushaasteisiin ei ole ratkaisua kaupungin omassa toimivallassa. Onnistuminen edellyttää toimivia kumppanuuksia ja yhteistä vastuunkantoa erityisesti poliisin ja hyvinvointialueen kanssa.

Kohdennetut ja vaikuttavat toimenpiteet

Ohjelma keskittyy valittuihin turvallisuushaasteisiin sen sijaan, että pyrkisi kattamaan kaiken turvallisuustyön. Tämä mahdollistaa resurssien

tehokkaan käytön ja todellisen vaikuttavuuden. Turvallisuusohjelmassa keskitytään rajattuihin, kriittisiin ilmiöihin. Toimenpiteet suunnitellaan kohderyhmäkohtaisesti (lapset ja nuoret, asukkaat ja kaupunkitila, palvelut ja henkilöstö) ja kohdistetaan sinne, missä riskit ja haitalliset vaikutukset kasaantuvat. Painopiste on ennaltaehkäisyssä, varhaisessa puuttumisessa ja toimintamalleissa, joita voidaan vakiinnuttaa osaksi kaupungin arkea. Ennaltaehkäisyn lisäksi myös kriittisten turvallisuuskysymysten ratkaisu on keskeistä.

Johtaminen ja toimeenpanokyky

Muutoksen läpivienti edellyttää selkeää vastuunjakoa, johdon sitoutumista ja kykyä tehdä tarvittavia painopistevalintoja. Turvallisuusohjelma kytketään kaupungin johtamisrakenteisiin ja päätöksen tekoon siten, että ohjelman tavoitteet ohjaavat käytännön tekemistä eivätkä jää irrallisiksi linjauksiksi.

Ennaltaehkäisevä ja ennakoiva työote

Turvallisuutta vahvistetaan ennen kuin ongelmat kärjistyvät. Varhainen puuttuminen, riskien tunnistaminen ja yhteisten toimintamallien kehittäminen vähentävät raskaampien ja kalliimpien toimenpiteiden tarvetta.

Luottamuksen rakentaminen

Kestävä turvallisuus syntyy luottamuksesta: asukkaiden luottamuksesta kaupunkiin ja viranomaisiin, henkilöstön luottamuksesta omiin valmiuksiinsa ja organisaation tukeen sekä toimijoiden välisestä luottamuksesta. Avoin viestintä, osallisuus ja läsnäolo arjessa ovat keskeisiä muutostoimenpiteitä.

Jatkuva arviointi ja oppiminen

Ohjelman toimenpiteitä seurataan ja arvioidaan systemaattisesti. Vaikuttavuuden arviointi mahdollistaa suunnanmuutokset, opetusten tunnistamisen ja onnistuneiden käytäntöjen laajentamisen.

Turvallisuusohjelma on oppiva kokonaisuus, joka kehittyy toimintaympäristön mukana.

Näiden menestystekijöiden varaan rakentuva turvallisuusohjelma vahvistaa Vantaan kykyä vastata nykyisiin ja tuleviin turvallisuushaasteisiin. Tavoitteena ei ole vain häiriöiden ja rikollisuuden vähentyminen, vaan arjen turvallisuuden, luottamuksen ja yhteisöllisyyden kestävä vahvistuminen osana kaupungin pitkän aikavälin kehitystä.

4. Ohjelman tavoitteet

4.1. Muutoksen osa-alue 1: Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemuksen ja tulevaisuudenuskon vahvistaminen

Turvallisuusohjelman keskeinen tavoite lasten ja nuorten osalta on vahvistaa heidän kokemustaan turvallisuudesta ja vähentää näköalattomuuden tunnetta. Turvallisuus ei ole vain rikosten tai häiriöiden poissaoloa, vaan ennen kaikkea arjen kokemusta. Kaupunkiympäristö on ennakoitava, yhteisöt tukevat hyvinvointia ja tulevaisuus näyttää mahdolliselta. Kun lapset ja nuoret kokevat tulevansa nähdyiksi, kuulluiksi ja arvostetuiksi omassa elinympäristössään, myös luottamus yhteiskuntaan ja muihin ihmisiin vahvistuu.

Tavoitteeseen päästään vahvistamalla lasten ja nuorten yhteisöjä ja niiden elinvoimaa. Merkitykselliset yhteisöt tarjoavat turvaa, osallisuutta ja mahdollisuuden kasvaa sekä toimia omana itsenään. Kaupungin roolina on luoda edellytyksiä sille, että lapset ja nuoret voivat rakentaa yhteisöjään, toteuttaa aloitteitaan ja vaikuttaa omaan ympäristöönsä. Yhteisöllisyys toimii samalla keskeisenä ennaltaehkäisevänä voimana turvattomuuden, yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden kokemuksia vastaan.

Turvallisuuden kokemusta heikentäviin ilmiöihin puututaan määrätietoisesti. Kiusaaminen on yksi merkittävimmistä lasten ja nuorten

arjen turvattomuutta aiheuttavista tekijöistä, ja siihen puuttuminen edellyttää suunnitelmallisia, vaikuttavia ja seurattavia toimenpiteitä. Tavoitteena on varmistaa, että kiusaamisen ehkäisy ja siihen puuttuminen ovat systemaattisia ja että toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti lasten ja nuorten kokemusten perusteella. Kaupunki edistää keinoja tehdä yhteistyötä sosiaalisen median negatiivisten turvallisuuteen vaikuttavien haittailmiöiden vähentämiseksi esimerkiksi kansallisten toimijoiden kanssa.

Fyysinen ympäristö on keskeinen osa turvallisuuden kokemusta. Kaupunkitilaa kehitetään korjaamalla ja parantamalla niitä paikkoja, jotka lapset ja nuoret kokevat turvattomiksi. Erityistä huomiota kiinnitetään arjen liikkumisreitteihin, vapaa-ajan ympäristöihin ja kokoontumispaikkoihin. Ympäristön kehittäminen tehdään yhteistyössä lasten ja nuorten kanssa, jotta ratkaisut vastaavat todellisiin tarpeisiin ja kokemuksiin.

Samanaikaisesti turvallisuutta vahvistetaan rakentamalla tulevaisuususkoa. Kaupunki luo edellytyksiä paikallista kulttuuria rakentaville, alueiden vetovoimaa lisääville toiminnoille ja konsepteille. Positiivinen, näkyvä ja yhteisesti tuotettu kulttuuri vahvistaa identiteettiä, lisää ylpeyttä omasta asuinalueesta ja luo myönteisiä tulevaisuusnäköaloja. Näin turvallisuus rakentuu paitsi suojan myös merkityksen ja mahdollisuuksien kautta.

Tavoitteet:

Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemus vahvistuu ja näköalattomuus vähenee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät turvallisuusohjelman osa-aluetta lapset ja nuoret ovat:

- **Lasten ja nuorten yhteisöt ovat vahvoja, kasvavia ja toimintakykyisiä**, ja ne tukevat osallisuutta, yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä myönteistä identiteetin rakentumista.

- **Kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan järjestelmällisesti ja vaikuttavasti**, ja käytettyjen toimien vaikutuksia seurataan säännöllisesti.
- **Kaupunkitila koetaan lasten ja nuorten arjessa turvallisemmaksi**, kun turvattomiksi koetut paikat on korjattu ja kehitetty vastaamaan heidän tarpeitaan.
- **Paikallinen kulttuuri ja vetovoima vahvistuvat**, kun lapsille ja nuorille on tarjolla mahdollisuuksia sekä tukirakenteita alueellista kulttuuria rakentaville ja yhteisöllisille toiminnoille ja konsepteille.

4.2. Muutoksen osa-alue 2: Asukkaille turvallinen, toimiva ja viihtyisä kaupunkitila

Turvallisuusohjelman keskeinen tavoite asukkaiden ja kaupunkitilan osalta on, että kaupunkitila koetaan Vantaalla turvallisena, toimivana ja viihtyisänä kaikissa arjen tilanteissa. Turvallisuuden kokemus syntyy siitä, että kaupunkiympäristö on ennakoitava, hyvin hoidettu ja elävä paikka, jossa liikkuminen, oleskelu ja kohtaaminen tuntuvat luontevilta eri vuorokaudenaikoina. Samalla vahvistuu mielikuva Vantaasta turvallisena ja vetovoimaisena kaupunkina niin asukkaiden kuin kaupungissa vierailevien silmissä.

Erityistä huomiota kiinnitetään asemaseutuihin, jotka ovat keskeisiä solmukohtia liikkumiselle, palveluille ja kaupunkielämälle. Asemaseutujen turvallisuus ja koettu hallittavuus vaikuttavat voimakkaasti koko kaupungin turvallisuusmielikuvaan. Tavoitteena on, että asemaseutuja kehitetään aktiivisiksi, valaistuiksi ja selkeiksi ympäristöiksi, joissa häiriöihin puututaan ennaltaehkäisevästi ja joissa läsnäolo, toiminta ja kaupunkielämä lisäävät koettua turvallisuutta. Asemanseutujen turvallisuuden parantamiseen kohdennetuilla rahoilla toteutetaan konkreettisia toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi ja laajennetaan esimerkiksi järjestyksenvalvontaa.

Kaupunginosien viihtyisyys on keskeinen osa arjen turvallisuutta. Siisteys, kunnossapito, esteettömyys, valaistus, viheralueet ja ympäristön laatu vaikuttavat suoraan siihen, miten asukkaat kokevat oman elinympäristönsä. Turvallisuusohjelmassa kaupunkitilan kehittäminen nähdään kokonaisuutena, jossa fyysiset ratkaisut, käyttö ja asukkaiden kokemukset ovat keskeisiä onnistumistekijöitä. Kaupunginosia kehitetään yhteistyössä asukkaiden kanssa, huomioiden erityisesti paikat ja tilanteet, jotka koetaan turvattomiksi. Ilkivaltaan, roskaamiseen, häiriökäyttäytymiseen ja ympäristön epäsiisteyteen puututaan nopeasti. Rikotut ikkunat, töhryt ja muut ilkivallan jäljet korjataan mahdollisimman pian. Kaupungin vastuulla olevien, turvallisuuteen liittyvien havaintojen ilmoituskäytäntöjä kehitetään ja varmistetaan nopea reagointi tehtyihin ilmoituksiin. Työssä otetaan huomioon myös sukupuolittuneet turvallisuuskokemukset ja –ratkaisut.

Päihteisiin liittyviin haittoihin puututaan määrätietoisesti yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden kumppaneiden kanssa. Päihdehaittojen vähentäminen tukee sekä yksilöiden hyvinvointia että kaupunkitilan turvallisuutta, vähentäen häiriöitä ja parantaen yhteistä arjen kokemusta. Yhteistyö perustuu sekä ennaltaehkäisyyn että arjen tilanteisiin reagoimiseen.

Turvallisuuden kokemus rakentuu myös tiedosta ja mielikuvista. Kaupunki vahvistaa asukkaiden turvallisuudentunnetta aktiivisella, avoimella ja positiivisesti erottautuvalla viestinnällä. Tuomalla esiin onnistumisia, kehitystyötä ja konkreettisia parannuksia rakennetaan luottamusta ja vahvistetaan mielikuvaa Vantaasta turvallisena, aktiivisesti kehittyvänä kaupunkina. Viestinnässään kaupunki pyrkii myös vähentämään ennakkoluuloja ja torjumaan rasismia ja syrjintää.

Tavoitteet:

Asukkaat kokevat kaupunkitilan turvallisena. Mielikuva Vantaasta turvallisena paikkana paranee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät asukkaiden ja kaupunkitilan osa-aluetta ovat:

- **Asemaseutujen turvallisuus on parantunut**, ja ne koetaan viihtyisinä, valaistuina ja hyvin hallittuina paikkoina, joissa liikkuminen ja oleskelu on turvallista eri vuorokaudenaikoina.
- **Kaupunginosien viihtyisyys ja koettu turvallisuus ovat vahvistuneet**, kun siisteyteen, kunnossapitoon, valaistukseen, viheralueisiin ja kaupunkitilan laatuun panostetaan kokonaisvaltaisesti ja asukkaiden kokemuksia hyödyntäen.
- **Päihdehaitat ovat vähentyneet ja niiden vaikutus kaupunkitilan turvallisuuteen pienentynyt**. Tiivis yhteistyö hyvinvointialueen ja poliisin kanssa tukee sekä ennaltaehkäisyä että arjen häiriöiden hallintaa.
- **Asukkaiden turvallisuuden tunne ja luottamus vahvistuvat**, kun kaupunki viestii aktiivisesti ja läpinäkyvästi turvallisuustyöstä, onnistumisista ja kehityksestä sekä erottautuu myönteisesti turvallisena ja toimivana kaupunkiympäristönä.

4.3. Muutoksen osa-alue 3: Palveluiden ja henkilöstön turvallisuuden ja valmiuksien kehittäminen

Turvallisuusohjelman keskeinen tavoite palveluiden ja henkilöstön osalta on vahvistaa henkilöstön turvallisuuden kokemusta sekä parantaa valmiuksia toimia häiriötilanteissa ja arjen poikkeamissa. Turvallinen palvelutuotanto edellyttää, että henkilöstö kokee olonsa turvalliseksi työssään ja luottaa siihen, että organisaatiossa on selkeät mallit, toimivat tukirakenteet ja yhteinen ymmärrys siitä, miten erilaisiin tilanteisiin reagoidaan ja miten niitä voisi ennakoida ja ennalta estää.

Turvallisuutta rakennetaan ennakoimalla. Palveluihin kehitetään malli, joka tunnistaa turvallisuusriskit ja poikkeamat varhaisessa vaiheessa ja mahdollistaa nopean ja tarkoituksenmukaisen puuttumisen. Ennakointi ja selkeät toimintamallit vähentävät epävarmuutta, tukevat henkilöstön päätöksentekoa ja ehkäisevät tilanteiden kärjistymistä. Tavoitteena on, että turvallisuuspoikkeamat käsitellään järjestelmällisesti, oppien ja toimintaa jatkuvasti kehittäen. Samalla kehitetään kaupungin kyvykkyyttä toimia ennakoiden ja tunnistaa asioiden vaikutusketjuja jo etukäteen. Kehitystyön kautta kaupungin ennakoiva työote ja kyvykkyys kasvaa.

Henkilöstön osaaminen on keskeinen turvallisuuden perusta. Turvallisuusohjelmassa vahvistetaan henkilöstön turvallisuusosaamista ja valmiuksia kohdata arjen haastavia tilanteita eri palveluissa. Tämä tarkoittaa sekä käytännön toimintaohjeiden selkeyttämistä että osaamisen ja varmuuden lisäämistä tilanteissa, joissa kohdataan uhkaa, häiriöitä tai epävarmuutta. Kun henkilöstö tietää, miten toimia ja mistä saa tukea, myös turvallisuuden kokemus vahvistuu. Ohjelmassa keskitytään niihin kriittisiin kohtiin, joihin olemassa oleva turvallisuussuunnittelu ja koulutus ei toistaiseksi ole löytänyt ratkaisuita.

Tavoitteet:
Henkilöstön turvallisuuskokemus ja valmiudet toimia palveluiden häiriötilanteissa paranee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät palvelut ja henkilöstö osa-aluetta ovat:

- **Palveluissa on käytössä ennakoiva ja nopean puuttumisen toimintamalli**, joka tunnistaa turvallisuuspoikkeamat varhaisessa vaiheessa ja varmistaa johdonmukaisen ja vaikuttavan reagoinnin häiriötilanteissa.
- **Henkilöstön turvallisuusosaaminen ja valmiudet arjen tilanteissa ovat vahvistuneet**, ja henkilöstö kokee pystyvänsä toimimaan

turvallisesti ja luottavaisesti myös haastavissa ja poikkeavissa tilanteissa.

5.Strateginen yhteys ja rajaus

5.1. Kytkentä kaupunkistrategiaan

Turvallisuusohjelma toteuttaa Vantaan kaupunkistrategian 2026–2029 tavoitteita. Kokonaisuudessaan ohjelma kytkeytyy moniin strategisiin päämääriin ja tavoitteisiin:

Hyvän elämän Vantaa

- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta

Tasapainoisen kasvun Vantaa

- Pysäytämme alueellisen eriytymisen
- Varmistamme kotoutumisen
- Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa

Ohjelmassa pyritään löytämään keskeisimpiä suoria tai välillisiä vaikuttavia toimenpiteitä todettuihin turvallisuushaasteisiin.

5.2. Vaikuttavuus

Ohjelman vaikuttavuutta arvioidaan:

- strategisten vaikutusmittareiden avulla
- taloudellisen vaikuttavuuden ja tuottavuuden näkökulmasta
- suhteessa kaupunkistrategian tavoitteisiin

Vaikuttavuutta arvioidaan eri tasoilla:

- Toimenpidekokonaisuuksien ja yleisen yhteiskunnallisen kehityksen vaikutukset kohdekaupunginosien kehitykseen.
- Kaupungin palveluiden oikeanlainen kohdentuminen ja vaikuttavuus suhteessa kyseisen kaupunginosan tarpeisiin.
- Henkilöstön turvallisuudenkokemus
- Yksittäisten toimenpiteiden vaikutus- ja vaikuttavuusanalyysit

5.3. Ohjelman rajaus ja suhteet muihin ohjelmiin

Ohjelmassa keskitytään erityisesti niihin toimiin ja toimintamallien kehittämiseen, joilla voidaan saada aikaan konkreettista ja myönteistä muutosta kuntalaisten turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen. Tavoitteena on vahvistaa vaikuttavuutta kohdentamalla toimenpiteet huolella valittuihin kokonaisuuksiin.

Turvallisuusohjelma ei kuvaa kattavasti kaupungin päivittäistä, lakisääteistä tai vakiintunutta turvallisuustyötä. Sen sijaan ohjelma rajautuu valittuihin painopisteisiin ja kehittämiskohteisiin, joissa kaupungin omalla toiminnalla, palveluilla ja yhteistyöllä on arvioitu olevan suurin vaikuttavuus. Näin ohjelma toimii strategisena ohjausvälineenä, joka täydentää kaupungin normaalia toimintaa ja kohdistaa huomion tulevien vuosien kannalta kriittisimpiin muutostarpeisiin. Samalla se vahvistaa kaupungin roolia aktiivisena turvallisuuden edistäjänä arjen toimintaympäristöissä.

Kaupungilla on turvallisuuteen liittyvää perustekemistä, joka on osa normaalia toimintaa ja lakisääteisiä velvoitteita, kuten valmiussuunnittelu ja riskienhallinta. Lisäksi eri toimialoilla tehdään runsaasti turvallisuustavoitteisiin liittyvää työtä. Kaikki tämä tekeminen ei kuitenkaan ole osa turvallisuusohjelmaa, ellei se kytkeydy ohjelman yhteisiin painopisteisiin ja kokonaisuuteen.

Useat ohjelman teemat linkittyvät suoraan toimialojen perustehtäviin. Esimerkiksi kiusaamisen ehkäisy on olennainen osa kasvatuksen ja opetuksen työtä, ja nuorisorikollisuuden ehkäisy kuuluu nuorisotyön ja

etsivän nuorisotyön ydintoimintaan. Kaupunkiympäristön toimialalla turvallisuutta edistäväät perustekemistä ovat muun muassa kaupunkiympäristöön, valaistukseen ja asemaseutuihin kohdistuvat toimenpiteet.

Ohjelmalla on kytkentöjä moniin muihin ohjelmiin, mutta turvallisuusohjelman rajaus on selkeä, koska se tutkii kysymyksiä vain turvallisuuden näkökulmasta. Toisaalta turvallisuushaasteet ja kysymykset voivat liittyä alueellisen kehityksen kysymyksiin (Myönteisen aluekehityksen ohjelma) ja toisaalta taas kaupunkiturvallisuuden kysymyksiin, josta tulee vahva kytkentä esimerkiksi elinvoima- ja työllisyysohjelmaan. Rajaus tulee kuitenkin selkeästi turvallisuusohjelman kautta, joten ohjelman tehtäväksi anto on varsin selvä.

5.4. Ohjelma osana strategista muutosta

Vantaan kaupungin turvallisuusohjelma määrittelee kaupungin turvallisuustyön strategisen painopisteen. Turvallisuusohjelman tehtävänä on tuoda perustekemisiin strategista näkökulmaa: vahvistaa poikkihallinnollista yhteistyötä, kohdentaa kehittämistä valittuihin teemoihin ja varmistaa, että kaupungin toimenpiteet muodostavat vaikuttavan ja yhteen nivoutuvan kokonaisuuden.

Kaupungissa turvallisuuteen ja valmiuteen liittyvissä kysymyksissä turvallisuussuunnittelu ja valmiusohje ovat keskeisimmät ohjelmaan olennaisesti liittyvät asiakirjat. Strategiset ohjelmat ovat kuitenkin muutosohjelmia, joten turvallisuusohjelma keskittyy niihin keskeisimpiin tunnistettuihin turvallisuuskysymyksiin, joihin tulisi löytää ratkaisuita ja saada muutos. Näin ollen ohjelmassa tiedostetaan ja tunnistetaan kaupungin muukin turvallisuuteen liittyvä tekeminen, mutta ohjelman tavoitteiden kärki on selkeästi kapeampi.

6.Tilannekuva ja tietopohja

6.1. Tilannekuvan ja tietopohjan päivitys

Ohjelmassa hyödynnetään rikos- ja häiriötilannetta koskevaa tietoa, palveluiden turvallisuushavaintoja, henkilöstön kokemuksia sekä asukkaiden koettua turvallisuutta koskevaa tietoa. Tilannekuvaa ja tietopohjaa rakennetaan jatkuvasti. Uusia tietolähteitä rakentuu ja dataa analysoidaan kokonaisuutena aina kun uutta tietoa tulee saataville. Päättäjille kerrotaan puolen vuoden välein kehityssuunnista niitä parhaiten kuvaavilla mittareilla.

6.2. Avainindikaattorit

Keskeisimmät avainindikaattorit vaihtelevat hieman osa-alueittain. Isossa kuvassa keskeisimmät mittarit ovat rikollisuuskehitys, häiriötilanteet ja asukkaiden ja henkilöstön turvallisuudentunne.

- Kaupunkitilassa näkyvän rikollisuuden kehittyminen
- Nuorisorikollisuuden kehitys
- Häiriökäyttäytyminen ja palveluiden häiriötilanteet
- Asukkaiden ja henkilöstön turvallisuuden tunteen kehittyminen
- Usein kiusatuksi joutuneiden oppilaiden osuuden kehittyminen perusopetuksessa

6 Lasten oikeuksien viikon puheenvuoro

VD/4874/00.02.03.00/2026

ML

YK:n kansainvälinen lapsen oikeuksien päivä on 20. marraskuuta, joka on myös Suomessa vakiintunut liputuspäivä. Juhlapäivän yhteydessä vietetään valtakunnallista Lapsen oikeuksien viikkoa.

Vantaan kaupunki on mukana toteuttamassa kansallista lapsen oikeuksien teemaviikkoa. Viikon tavoitteena on lisätä tietoa ja ymmärrystä YK:n lapsen oikeuksien sopimuksesta. Sopimukseen on kirjattu samoja oikeuksia kuin yleisiin ihmisoikeussopimuksiin. Tämän lisäksi siihen on kirjattu oikeuksia, jotka kuuluvat vain lapsille, kuten velvoite lapsen edun ensisijaiseen harkintaan sekä oikeus lepoon ja leikkiin.

Lapsen oikeuksien sopimuksen yleisperiaatteet ovat

1. Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus
2. Lapsen edun ensisijaisuus
3. Oikeus elämään ja kehittymiseen
4. Lapsen näkemyksen kunnioittaminen

Lasten oikeuksien sopimuksesta löytyy tietoa https://www.unicef.fi/tyomme/lapsen-oikeudet/lapsen-oikeuksien-sopimus/lapsen-oikeuksien-sopimus-tiivistettyna/.

Puheenvuoron lastenoikeuksien viikon kunniaksi pitää nuorisovaltuuston edustaja.

Monikulttuurisuusasian neuvottelukunta 18.11.2026

Päätösesitys:
Merkitään tiedoksi puheenvuoro ja siitä käyty keskustelu

7 Kaupungin toimialojen, yhdistysten ja poliisin ajankohtaiset asiat

Asiantuntijaedustajat eri toimialoilta, yhdistyksistä, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta sekä Itä-Uudenmaan poliisista kertovat lyhyesti ajankohtaisista asioista, jotka saattaisivat kiinnostaa monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa.

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 18.11.2026

Käsittely:
Kaupungin johdon ja strategian toimiala / Työllisyys ja kotoutuminen
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Itä-Uudenmaan poliisi
Autokton ry
Hakunilan kansainvälinen yhdistys ry
Nicehearts ry
Sahan-seura ry
Vantaan Venäläinen Klubi ry

Esitys:
Merkitään tiedoksi.

8 Tiedoksi merkittävät asiat

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 18.11.2025

Kulttuuriseppä-palkinnon saajan valitseminen etenee. Palkinto jaetaan monikulttuurisessa itsenäisyyspäivän juhlassa 6.12. Yhteyshenkilö on Riikka Nenonen (etunimi.sukunimi@vantaa.fi).

Monikulttuurisuusasian neuvottelukunnan seuraavan kokouksen sihteerinä toimii Tommi Ostrovskij (etunimi.sukunimi@vantaa.fi).

Seuraava kokous järjestetään keskiviikkona 16.12. klo 17 alkaen jouluillallisen merkeissä. Toiveita illallispaikasta ja ruokavaliotietoja voi lähettää sähköpostitse Tommi Ostrovskijlle.

Esitys:
Merkitään tiedoksi.

9 Muut asiat

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsenet voivat nostaa tässä kohdassa esiin asioita, joita haluavat käsitellä tulevissa kokouksissa. Asioista voidaan myös keskustella kokouksessa, mikäli aikaa jää.

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 18.11.2026

Esitys:
Merkitään asiat tiedoksi.